

РЕШЕНИЕ

№ 35595

гр. София, 29.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав, в
публично заседание на 06.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ивета Стефанова

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **9855** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203-207 АПК във връзка с чл. 1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба от „Медико-дентален център „Авицена“ ЕООД, подадена чрез адв. Й., срещу Националната здравноосигурителна каса (НЗОК/Касата) за обезщетение за вреди, причинени в резултат от отменената по съдебен ред като незаконосъобразна Заповед № РД-15-47 от 11.08.2015г. на директора на Столична здравноосигурителна каса (СЗОК) за прекратяване на сключения с лечебното заведение Договор № 22-2259/2015г. по пакети „Кардиология“, „Нервни болести“, с извършване на ВСМД „Криотерапия и лазер терапия на доброкачествени тумори“, „Детски болести“, „Очни болести“, „Кожни болести“, „Акушерство и гинекология“ и „Ортопедия и травматология“. Дружеството твърди, че вследствие на неправомерно разпореденото с отменения административен акт прекратяване на договора за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ е загубило пациентите си, било е лишено изцяло от приходи, а през 2018г. е спряло дейността си. Заявената увреда се съизмерява с нетните приходи от продажби от оказваните медицински услуги на здравноосигурените лица, които дружеството би получило за периода от 12.08.2015г. до 31.12.2018г., ако договорът му с Касата не беше прекратен. Претендира имуществени вреди в размер на 39 000 лева във вид на пропуснати ползи, изразени в нереализирана печалба за посочения исков период, ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяването на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, и присъждане на деловодните разноски.

Ответникът – Националната здравноосигурителна каса, чрез процесуалния си представител, отрича основателността на иска. По съображения за отсъствие на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата за вреди и изтекла погасителна давност моли за

отхвърлянето му и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Възражава срещу размера на претендираните от ищеца разноски за адвокатски хонорар като прекомерен.

Прокурорът дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

От фактическа страна:

МДЦ „Авицена“ ЕООД е лечебно заведение - изпълнител на специализирана извънболнична медицинска помощ на здравноосигурените лица по силата на сключен между дружеството и НЗОК, чрез директора на СЗОК Договор № 222259 от 16.02.2015г. Със Заповед № РД-15-47/11.08.2015г. директорът на СЗОК е прекратил едностранно без предизвестие Договор № 22-2259 от 16.02.2015г. за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ, по пакет „Кардиология“, „Нервни болести“, с извършване на ВСМД „Криотерапия и лазер терапия на доброкачествени тумори“, „Детски болести“, „Очни болести“, „Кожни болести“, „Акушерство и гинекология“ и „Ортопедия и травматология“ поради установено отчитане на медицинска дейност, която не е извършена по посочените пакети, считано от датата на влизане в сила на заповедта. По оспорване на ищеца въпросната заповед е отменена като незаконосъобразна с Решение № 334 от 15.01.2018г. по адм. дело № 8538/2017г. по описа на Административен съд – София – град, потвърдено с окончателно Решение № 12383 от 15.10.2018г. по адм. дело № 4144/2018г. по описа на Върховния административен съд.

Заключението на допуснатата съдебно-икономическа експертиза е дало отговор на въпросите относно приходите на дружеството за периода от 01.01.2011г. до 12.08.2015г., изчислени поотделно според техния източник - от пациенти на Касата и от лица, които нямат това качество, както и за размера на печалбата му за същия период, генерирана съответно от здравноосигурени лица и от лица, които не са пациенти на Касата. Изследвани са приходите и разходите на ищеца след издаването на заповедта за прекратяване на договора до 31.12.2018г. и начина им на формиране. Изчислена е в прогнозен план евентуалната печалба на медицинския център за исковия период (12.08.2015г. – 31.12.2018г.) в хипотезата на действащ договор.

От правна страна:

Искът е допустим като подаден след отмяната по съдебен ред на административния акт, от чиято незаконосъобразност се претендират вредите - чл. 204, ал. 1 АПК.

Разгледан по същество, искът е неоснователен. В производството по обезщетение за вреди по ЗОДОВ, както и в общия исков процес, ищецът носи тежестта да докаже иска си по основание и размер. Доказването на основанието на иска се свежда до установяването на фактите, от които ищецът черпи съществуването на спорното право на обезщетение. Установената в чл. 154, ал. 1 ГПК тежест на доказване се изразява в провеждането на пълно главно доказване на релевантните за правото на обезщетение факти. Фактическият състав на отговорността на държавата за вреди по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ включва незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на държавен орган при изпълнението на административна дейност, наличието на вреда от действието (правно или фактическо) и причинна връзка между него и вредоносния резултат. Реализирането на отговорността на държавата е обусловено от кумулативното наличие на всеки от елементите от състава на отговорността.

Искът в случая е недоказан по основание, като липсва и причинна връзка между юридическите факти, от които се извежда правото на обезщетение, и характера на претендираните вреди.

Видно от разпоредителния диспозитив на отменената по съдебен ред заповед, преустановяването на действието на процесния договор е обусловено от влизането в сила на правопрекратяващото волеизявление. Иначе казано – докато заповедта не придобие статут на стабилен административен акт, договорът има валидно правно действие.

По аргумент от разпоредбата на чл. 90, ал. 1 АПК административните актове не се изпълняват

преди да са изтекли сроковете за тяхното оспорване, а при подадена жалба или протест – до решаването на спора от съответния орган. По силата на общия принцип по чл. 166, ал. 1 АПК оспорването на акта спира изпълнението му. Подадената жалба против индивидуалния административен акт осуетява влизането му в сила, съответно – изключва изпълняемостта на административно разпореденото с него, до приключването на правния спор относно неговата законосъобразност с окончателен съдебен акт.

В случая Закона за здравето осигуряване (в относимата към казуса редакция) не е придал на заповедта за прекратяване на договора за оказване на извънболнична медицинска помощ предварително изпълнение. Извън липсата на призната от специалния закон предварителна изпълняемост на разглежданата категория актове, административният орган не я е допуснал и с нарочно разпореждане по чл. 60, ал. 1 АПК. Следователно спрямо заповедта е в сила общото правило по чл. 166, ал. 1 АПК за суспензивния ефект на жалбата – с факта на подаване на съдебно оспорване против административния акт неговото изпълнение се спира.

Спирането на изпълнението на административния акт представлява вид обезпечение на оспорването срещу него. Спирането по силата на закона (чл. 166, ал. 1 АПК) е част от общата забрана за изпълнение на невлезли в сила административни актове и гарантира крайната цел на защитата, която оспорващият търси – да не бъдат осъществени правните поледици от незаконосъобразния акт. Оспорването има суспензивен ефект, препятствайки както принудителното, така и доброволното изпълнение на разпоредените с административния акт права и задължения.

След като правосъхраняващата цел на търсената в случая защита от оспорването - запазване действието на договора, е вече постигната като последица от суспензивния ефект на жалбата срещу заповедта, то по хипотеза е изключено настъпването на очертания от ищеца вредоносен резултат. Правопрекрътяващият юридически факт, от който се претендират имуществените вреди, не е бил налице в нито един момент от заявения исков период. Последиците от нареденото прекратяване на договора не са се породили поради спряното по силата на закона изпълнение на акта, а след 15.10.2018 г. и с оглед окончателната му съдебна отмяна. Заповедта не е проявила действие, не е влязла в сила, респ. - процесният договор не е бил прекратен. В този смисъл, от незаконосъобразния административен акт обективно не е настъпила правна промяна в положението на дружеството, нито в условията за осъществяване на дейността му. Затова спрямо медицинския център по начало не може да възникне увреждащ резултат, изразен в нереализирана печалба за посочения период, по причина на неправомерното административно волеизявление. При това положение искът срещу НЗОК е неоснователен само на това основание с оглед изначалната липса на елемент от фактическия състав на правото на обезщетение.

Неоснователността на иска е обусловена и от отсъствието на причинна връзка между незаконосъобразния акт и твърдените вреди, която, за да породи правото на обезщетение, следва да е пряка – чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. Претендираните пропуснати ползи не могат да се свържат с издаването на отменения по съдебен ред акт. Нито твърдяната липса на приходи от медицинска дейност за посочения в исковата молба времеви диапазон, нито преустановяването на функционирането на центъра през 2018 г., би могло да се дължи на процесната заповед, още повече като се има предвид и клаузата на чл. 57 от процесния индивидуален договор относно срока му на действие, изтекъл автоматично с приемането на НРД за медицинските дейности за 2017 г., в сила от 01.04.2017г. Най-сетне - неосъществяването на правните последици от незаконосъобразния административен акт отрича и възможността соченото от ищеца прекратяване на договора да бъде правопораждащ юридически факт на предявените вреди.

Изложените съображения мотивират съда да отхвърли иска. Недоказаността му по основание

изключва необходимостта от обсъждането на размера на претенцията.

Исходът на делото обуславя в полза на ответника право на разноси за процесуална защита, определени съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното, Административен съд – София-град, II отделение, 38 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на „Медико-дентален център „Авицена“ ЕООД, с правно основание чл. 203-207 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу Националната здравноосигурителна каса за обезщетение в размер на 39 000 лв. за имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи, за периода от 12.08.2015 г. до 31.12.2018 г., в резултат на отменената по съдебен ред като незаконосъобразна Заповед № РД-15-47 от 11.08.2015 г. на директора на Столична здравноосигурителна каса, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата по обезщетението.

ОСЪЖДА „Медико-дентален център „Авицена“ ЕООД да заплати на Националната здравноосигурителна каса сумата от 130 (сто и тридесет) лева разноси по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: